

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121203309
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121203309.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: JUDr. Janka Benkovičová a Mgr. Matúš Staríček, v právnej veci navrhovateľa: Ing. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, zastúpený: JUDr. Dalibor Pavelka, advokát so sídlom Pribinova 46, Hlohovec, proti manželke, ktorá návrh nepodala: C. B., rod. A., nar. X.X.XXXX, trvale bytom B. XXX, zastúpená: Mgr. Jaroslava Krajčovičová Šoková, advokátka so sídlom SNP 10, Hlohovec, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, na čas po rozvode, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 37P/32/2021-95 zo dňa 27.10.2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti bežného výživného (výrok IV.) a v závislom výroku o náhrade trov konania (výrok VI.) sa **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. manželstvo Ing. A. B., nar. XX.XX.XXXX, a C. B., rod. A., predtým D., nar. X.X.XXXX, uzavreté dňa 5.7.2013, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu A. E. F., zväzok 7, ročník 2013, strana 10, por. č. 9 rozviedol, výrokom II. maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva zveril do osobnej starostlivosti matky C. B., rod. A., nar. X.X.XXXX, výrokom III. rozhodol, že obaja rodičia majú právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, výrokom VI. otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého A. sumou vo výške 300 eur mesačne, výrokom V. upravil styk otca s mal. tak, že otec je oprávnený s maloletým A. stretávať sa každý týždeň v utorok a vo štvrtok vždy v čase od 15,00 hod. do 17,30 hod., keď otec je povinný maloleté dieťa si prevziať v čase určenom ako začiatok styku v zariadení, kde je realizovaná predškolská, resp. školská výchova, resp. pred bytom matky, a odovzdať ho v čase určenom ako koniec styku pred bytom matky a otec je oprávnený s maloletým A. stretávať sa každý párný týždeň v čase od 10,00 hod. soboty do 17,00 hod. nedele, keď otec je povinný maloleté dieťa si prevziať v čase určenom ako začiatok styku pred bytom matky, a odovzdať ho v čase určenom ako koniec styku pred bytom matky. O trovách konania rozhodol výrokom VI. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 18, § 22, § 23, § 24 ods. 1 a 4, § 25 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, Zákona o rodine (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

V napadnutej časti svoje rozhodnutie vecne odôvodnil tým, že vo veci určenia výšky výživného súd vzal do úvahy príjmy a výdavky rodičov, a oprávnené potreby maloletého dieťaťa. Matka je zamestnaná s mesačným príjmom 896,95 eur, poberá prídavok na dieťa vo výške 25,50 eur mesačne a rodičovský príspevok vo výške 378,10 eur mesačne, ďalšie príjmy nemá; je zdravá, žiadne mimoriadne zvýšené výdavky nemá, na chod domácnosti má obvyklé, nezvýšené výdavky, prispieva na stravu a bývanie svojim rodičom (u ktorých býva) sumou 200,00 eur mesačne, platí splátky úveru 200,00 eur mesačne a splátky pôžičky na auto 100,00 eur mesačne. Matka má vyživovaciu povinnosť iba k maloletému A.. Otec je zamestnaný s mesačným príjmom priemerne 1.397,92 eur, je poberateľom výsluhového dôchodku vo výške 730,00 eur. Platí spoločné úvery rodičov vo výške 1.100,00 eur mesačne, bežné náklady na chod domácnosti a svoje potreby má okolo 400,00 eur mesačne, je zdravý, zvýšené výdavky nemá, na chod domácnosti má obvyklé, nezvýšené výdavky. Otec má vyživovaciu povinnosť iba k maloletému A.. Súd tiež vzal do úvahy potreby maloletého A., ktorý má v čase rozhodovania súdu päť rokov, navštevuje materskú školu v mieste bydliska. Na maloletého sú mierne zvýšené výdavky v súvislosti s poruchou rozvoja reči a problémami so zrakom - inak je zdravý, má potreby primerané jeho veku, žiadne zvýšené výdavky (okrem vyššie uvedeného) na neho nie sú. Matka deklarovala výdavky na maloletého vo výške 700,00 eur mesačne, avšak túto sumu súd vyhodnotil za neprimeranú a nadhodnotenú - reálne výdavky na maloletého sú podľa názoru súdu maximálne vo výške 590,00 až 600,00 eur mesačne (za nadhodnotenú súd považuje matkou uvedené výdavky na MŠ 80,00 eur mesačne, didaktické pomôcky 50,00 eur mesačne, PHM 150,00 eur mesačne, okuliare 50,00 eur mesačne). Na základe zhora uvedených skutočností dospel súd k názoru, že určenie výživného na maloletého A. na sumu 300,00 eur mesačne je primerané, v súlade s § 75, ods. 1 Zákona o rodine. K relatívnemu nepomeru príjmov otca (2.130,00 eur mesačne) a matky (1.300,00 eur mesačne) súd uvádza, že vzal do úvahy úverové zaťaženie otca, ktorý momentálne platí spoločné úvery rodičov vo výške 1.100,00 eur - nie je vylúčené že po vyporiadaní BSM sa v súvislosti so zmenou jeho situácie môže výživné meniť.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu; účastníci konania ani o náhradu trov nepožiadali.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výživného (výrok IV.) podala odvolanie matka maloletého. Odvolanie odôvodnila tým, že s takto určenou výškou výživného 300,- eur nesúhlasí, nakoľko nie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, ktorého náklady na jeho nevyhnutné potreby sú v rozsahu 700,- eur mesačne, ak by aj odvolací súd posúdil odôvodnenú výšku nákladov na výživu a výchovu mal. A. v rozsahu iba 600,- eur, je súdom určené výživné vo výške 300,- eur neadekvátne, nakoľko nie je možné určovať výživné spôsobom, kedy jeden aj druhý rodič majú prispievať na výchovu a výživu svojho maloletého dieťaťa rovnakou sumou, bez prihliadnutia na rozsah osobnej starostlivosti – dáva do pozornosti odvolacieho súdu, že rozsah osobnej starostlivosti matky o maloletého predstavuje takmer 90% z celkového času - v tejto časti je potrebné taktiež prihliadnuť na to, že mal. A. je dieťa so špeciálnymi vývinovými potrebami a vyžaduje špeciálnu starostlivosť zo strany matky.

Súd pri určovaní výšky výživného taktiež nepostupoval v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Krajského súdu v Trnave, kedy výživné má byť určené v rozsahu 20-30% z čistého príjmu povinného rodiča, rozdelené medzi počet vyživovaných detí, čo v tomto prípade znamená, že najnižšie výživné by malo byť určené vo výške 425 eur, matka teda žiadala a žiada výživné ešte pod spodnou hranicou takto určeného výživného pre mal. deti.

V nadväznosti na vyššie uvedené matka navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti úpravy výživného – teda vo výroku IV. rozsudku zmenil a to nasledovne: Otec Ing. A. B., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletého A. na čas po rozvoze výživným vo výške 400,00 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný zaplatiť vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

Kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniu matky maloletého tak, že navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti úpravy výživného - teda výroku IV. rozsudku potvrdil.

K odvolaniu matky sa vyjadril otec. Uviedol, že považuje napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu za správne, spravodlivé a zákonné a preto má za to, že odvolanie matky, ktorá ho napáda čo do výroku IV. za nedôvodné.

Otec sa stotožňuje so záverom súdu o neprimeranosti matkou deklarovaných nákladov. V prvom rade matka uvádza náklady na okuliare pre ňu (nie pre maloletého) vo výške 600 - 800 eur ročne, avšak tieto boli naposledy kupované pred dva a pol rokom a to konkrétne dva páry okuliarov, ktoré však hradil otec. Za nedôvodné otec označuje tiež náklady na materskú školu, ktorú navštevuje maloletý, nakoľko podľa vedomostí otca, nebol maloletý za posledného pol roka 2021 prítomný v materskej škole, kedy ho matka ospravedlnila v nasledovných dňoch: September 2021 - 2.9., 3.9., 10.9., 13.9., 14.9., 16.9., 17.9. a 23.9. t.j. spolu 8 dní z celkových 20 dní, Október 2021 - 1.10., 7.10., 19.10., 25.10., 26.10., 27.10., 28.10., a 29.10. t.j. spolu 8 z celkových 20 dní, November 2021 - 2.11., 19.11., 22.11., 23.11., 24.11., 25.11., 26.11., 29.11., 30.11. t.j. spolu 9 z celkových 20 dní, December 2021 - z materskej školy bol odhlásený celý mesiac t.j. 22 dní.

Z uvedeného vyplýva, že matka síce mohla byť povinná platiť všetky náklady spojené s návštevou materskej školy maloletým, avšak všetky takto vynaložené náklady budú matke za dni ospravedlnenej neprítomnosti maloletého v materskej škole na konci školského roka, po vykonaní vyúčtovania vrátené. Otec taktiež namieta voči deklarovaným nákladom na oblečenie a obuv maloletého vo výške 70 eur mesačne a nákladom na didaktické pomôcky vo výške 50 eur mesačne. V prípade obuvi a oblečenia sú náklady v takejto výške zjavne premrštené a nepreukázané. Čo sa potom týka nákupu didaktických pomôcok otec, ktorý žil s matkou a maloletým v spoločnej domácnosti do júna 2021, nemá žiadnu vedomosť o tom, že by matka pravidelne nakupovala takéto pomôcky, ale jednalo sa len o jeden takýto nákup. Vo vzťahu k matkou uvádzaným nákladom na okuliare pre maloletého otec uvádza, že matka v konaní predložila potvrdenia o kúpe okuliarov za rok 2019 v sume 114,61 eur, za rok 2020 v sume 292,30 eur a za rok 2021 v sume 294,61 eur, z čoho vyplýva, že priemerná výška nákladov na okuliare za posledné tri roky (701,52 eur/36 mesiacov) predstavuje sumu 19,50 eur mesačne. Tvrdenia o nákladoch na okuliare pre maloletého vo výške 50 eur mesačne sú tak zjavne nedôvodné a nepreukázané. V neposlednom rade otec obdobne ako tomu bolo v konaní pred súdom prvej inštancie namieta matkou uvádzané náklady na PHM v súvislosti s návštevou lekárov vo výške 150 eur mesačne. To by matka pri priemernej spotrebe vozidla 5 až 6 litrov na sto kilometrov musela za účelom návštev lekárov najazdiť do 2.000 km mesačne. Potreba realizácie jász v takomto rozsahu však nebola tvrdená ani preukázaná (matka uvádzala za rok 6x ročne Bratislava, 2x ročne Trnava, 2x ročne Bratislava očné, 2x ročne Piešťany imunológ, 6x ročne Šaľa, 1x týždenne logopédia). Už pri orientačnom pohľade na jednotlivé vzdialenosti je zrejmé, že 2.000 km môže matka najazdiť za účelom návštev lekárov s maloletým za celý rok a nie každý mesiac. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností má otec za to, že zo strany matky objektívne nemohli byť vynakladané výdavky v takej výške ako to tvrdila v konaní pred súdom prvej inštancie.

Matka v odvolaní deklaruje, že jej príjem predstavuje mzda zo zamestnania, poberá prídavok na dieťa a rodičovský príspevok. Tento výpočet jej príjmov však nie je kompletný, nakoľko otec má vedomosť o tom, že matka sa ako zdravotnícky pracovník zúčastňuje počas víkendov na očkovaní proti ochoreniu COVID-19, z čoho má ďalší príjem, ktorého výška otcovi nie je známa. Zároveň podotýka, že v minulosti pracovala ako zdravotnícky pracovník i pri testovaní, z čoho taktiež poberala bočný príjem vo výške 500,- eur mesačne.

Otec sa nestotožňuje s námietkami matky vo vzťahu k tomu, ako súd posudzoval príjmovú a výdavkovú stránku otca, pričom i tvrdenia o tom, že výživné pre maloleté deti má prednosť pred akýmkoľvek výdavkami rodiča sú zjavne nedôvodné. Ak matka poukazuje na úverové zaťaženie otca, tento upriamuje pozornosť na skutočnosť, že sa nejedná o výdavky titulom nejakých úverov poskytnutých otcovi

od nebankových spoločností, alebo úvery, ktoré by otec čerpal na pochybné účely, ale jedná sa o záväzky, ktoré má otec spoločne s matkou (v postavení solidárnych dlžníkov) titulom bankových úverov poskytnutých obom rodičom maloletého na nadobudnutie a výstavbu ich spoločných nehnuteľností v obci B.. Z uvedeného tak vyplýva, že majoritný podiel mesačných nákladov otca predstavujú úvery, ktorý by mala spolu s ním splácať matka, preto ak matka spochybňuje úverové zaťaženie otca, ktorý v nemalej miere spláca úvery i za ňu samotnú a tým logicky znižuje jej mesačné náklady, javí sa argumentácia matky za tohto stavu nepochopiteľná. Otec ďalej uvádza, že má titulom právoplatnosti rozhodnutia súdu o rozvoze manželstva (pozn. právoplatnosť nadobudlo dňa 18.12.2021) záujem vyriešiť všetky otázky ohľadne spoločného úverového zaťaženia rodičov maloletého v rámci procesu vyporiadania BSM. Z tohto titulu súd správne posudzoval otázku výživného v kontexte nákladov otca na spoločné úvery vychádzajúc z aktuálneho stavu, ktorý platil v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom nie je možné otázku výživného posudzovať vo svetle teoretických úvah o tom ako sa môže príjmová alebo výdavková stránka otca do budúcnosti zmeniť.

Otec si dovoľuje upriamiť pozornosť odvolacieho súdu na skutočnosť, že vzhľadom k tomu ako rozhodol súd prvej inštancie ako i vzhľadom k tomu, čo je uvedené vyššie v tomto vyjadrení, návrhy matky v otázke výživného neodzrkadľujú reálne potreby maloletého, ale výživné používa v priebehu konania ako vyjednávací prvok.

Matka odôvodňuje odvolanie, ktorým navrhuje určiť vyššie výživné okrem iného s poukazom na to, že zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého takmer 90% celkového času. Pozabudla však uviesť, že tento stav je zapríčinený výlučne matkou. Otec poukazuje na skutočnosť, že v čase keď maloletý ešte nedovŕšil vek dvoch rokov, prevzal od matky starostlivosť o maloletého a bol s ním na rodičovskej dovolenke. Otec tak bol na rodičovskej dovolenke s maloletým pol roka, a vzhľadom na rozvrh jeho pracovnej doby (pracovné zmeny počas víkendov) zabezpečoval celodennú starostlivosť o maloletého aj v ďalších rokoch, keďže matka bola od pondelka do piatka v práci. Zmena nastala, keď matka spolu s maloletým opustili dňa 19.06.2021 spoločnú domácnosť, kedy matka začala otcovi brániť v stretávaní s maloletým s odôvodnením, že maloletý k nemu nechce, čomu otec vzhľadom na dovtedajší vzťah s maloletým neverí.

Matka záverom svojho odvolania uvádza, že súd prvej inštancie mal pochybiť pri rozhodovaní o výške výživného, nakoľko nemal postupovať v súlade s rozhodovacou praxou Krajského súdu v Trnave, keď výživné nestanovil v rozsahu 20 - 30% z čistého príjmu otca. Ten však v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. septembra 2019, sp. zn. 4Cdo/148/2019, ktorý skonštatoval, že určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritéria na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva. Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Je preto namieste konštatovanie, že v takto vysoko individuálnej otázke, akou je určenie konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti, sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy. Otec na doplnenie potom poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 11CoP/115/2017 zo dňa 10.01.2018 potvrdzujúci rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 11P/34/2016-198, ktorým bolo určené výživné otca pre maloletú dcéru (pozn. vtedy 7 ročnú) vo výške 205 eur t.j. na úrovni 14 % čistého príjmu otca. Vo svetle uvedeného je tak zovšeobecňujúce tvrdenie matky, že výživné musí byť určené v rozmedzí 20 - 30% čistého príjmu otca bez právnej relevancie.

Na základe všetkých uvedených skutočností otec navrhuje, aby odvolací súd odvolaniu matky nevyhovel a rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

K vyjadreniu otca sa vyjadrila matka. Uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava podaného odvolania a s vyjadrením otca ako i procesného opatrovníka nesúhlasí.

K otcom namietaným neprímeraným nákladom, ktoré súvisia s výchovou a výživou mal. A., uvádza, že tieto v konaní pred súdom prvej inštancie ako i v podanom odvolaní vyšpecifikovala a preukázala pravdivo a na ich výške trvá.

Matka je zamestnaná s mesačným príjmom 896,95 eur, poberá prídavok na dieťa vo výške 25,50 eur mesačne a rodičovský príspevok vo výške 378,10 eur mesačne, avšak tento poberá iba do dovŕšenia 6. roku života maloletého A., teda iba do 28.10.2022, má za to, že aj na túto skutočnosť je potrebné pri určovaní výživného prihliadnuť. Svoj príjem si matka zvýšila mimoriadne a to iba v mesiaci december 2021 a január 2022 - kedy sa ako zdravotníka zúčastňovala očkovania proti COVID 19- jej príjem z tejto činnosti bol za 12/2021 vo výške 219,71 eur a za 1/2022 vo výške 728,86 eur, avšak mesiacom 01/2022 tento príjem ako i očkovanie skončilo, matka žiaden iný príjem ako uvádza vyššie, nemala a nemá, jednalo sa o mimoriadny príjem.

Otec je zamestnaný s mesačným príjmom 1.397,92 eur, je poberateľom výsluhového dôchodku vo výške 730,00 eur, príjem otca tak predstavuje sumu 2.128,- eur mesačne.

K relatívnemu nepomeru príjmov otca (2.130,00 eur mesačne) a matky (1.300,00 eur mesačne) súd uviedol že vzal do úvahy úverové zaťaženie otca ktorý momentálne platí spoločné úvery rodičov vo výške 1.100,00 eur - pričom súd dôvodil tým, že nie je vylúčené, že po vyporiadaní BSM sa v súvislosti so zmenou jeho situácie môže výživné meniť, pričom neprihliadol na to, že výživné pre maloleté deti má prednosť pred akýmikoľvek inými výdavkami rodiča.

K nadmernému úverovému zaťaženiu otca matka uvádza, že otca, teda jej bývalého manžela kontaktovala prostredníctvom právnej zástupkyne s tým, že má záujem vysporiadať zaniknuté BSM aj spôsobom, kedy by spoločnú nehnuteľnosť, ktorej sa úverové zaťaženie týka, predali, splatili by spoločné záväzky a prípadný výťažok by si rozdelili, pričom otec na túto alternatívu nereflektuje a preferuje spôsob, kedy by nehnuteľnosť nadobudol do svojho výlučného vlastníctva on a zároveň by sa zaviazal aj dosplácať spoločné úvery.

Tak ako matka uviedla v podanom odvolaní, s takto určenou výškou výživného /300,- eur/ nesúhlasí, nakoľko nie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, ktorého náklady na jeho nevyhnutné potreby sú v rozsahu 700,- eur mesačne, ak by aj odvolací súd posúdil odôvodnenú výšku nákladov na výživu a výchovu mal. A. v rozsahu iba 600,- eur, je súdom určené výživné vo výške 300,- eur neadekvátne. Dáva do pozornosti odvolacieho súdu, že rozsah osobnej starostlivosti matky o maloletého predstavuje takmer 90% z celkového času - v tejto časti je potrebné taktiež prihliadnuť na to, že mal. A. je dieťa so špeciálnymi vývinovými potrebami a vyžaduje špeciálnu starostlivosť zo strany matky. K námietke otca, že maloletý je v starostlivosti matky cca 90% času je zodpovednosť matky, matka uvádza, že za vzťah s maloletým dieťaťom je vždy zodpovedný rodič, v tomto prípade otec, matka maloletého motivuje, aby s otcom trávil čas, aby sa s otcom stretával, avšak otec z dôvodu svojho rozhodnutia a taktiež pracovného vyťaženia počas víkendov netrávi s maloletým čas, nie z dôvodu, že by matka bránila otcovi v kontakte s maloletým.

Matka trvá na tom, že súd prvej inštancie pri určovaní výšky výživného taktiež nepostupoval v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Krajského súdu v Trnave, kedy výživné má byť určené v rozsahu 20-30% z čistého príjmu povinného rodiča, rozdelené medzi počet vyživovaných detí, čo v tomto prípade

znamená, že najnižšie výživné by malo byť určené vo výške 425 eur, matka teda žiadala a žiada výživné ešte pod spodnou hranicou takto určovaného výživného pre mal. deti.

K vyjadreniu matky sa vyjadril otec. Uviedol, že v nadväznosti na skutočnosti uvádzané matkou týkajúce sa rozsahu poskytovanej osobnej starostlivosti o maloletého, ktorá by mala byť podľa jej názoru zohľadnená pri určovaní výšky výživného otec uviedol aktuálny stav vo veci realizácie styku s maloletým A..

Styk otca s maloletým sa počas utorkov a štvrtkov realizuje bez akýchkoľvek problémov. To primerane platí i vo vzťahu k stretávaniu otca s maloletým každý páry týždeň počas víkendov. Otec uvádza, že keď maloletého u matky vyzdvihne, tento sa na stretnutie s otcom vyslovene teší, prejavuje pozitívne emócie a radosť. K opačnej situácii dochádza, keď maloletého vracia matke, kedy je hlbavý a prakticky bez slova.

Ďalšia pozitívna zmena, ktorá umocňuje vôľu maloletého tráviť čas u otca nastala počnúc od 28.02.2022, kedy sa k otcovi nasťahoval jeho plnoletý syn G., ktorý sa zároveň zamestnal u toho istého zamestnávateľa ako otec (pozn. závod H. I. v J.). Napriek tomu, že matka v konaní pred súdom prvej inštancie tvrdila, že maloletý nemá s plnoletými synmi otca z prvého manželstva žiaden vzťah, ukázal sa pravý opak. Obaja si skvele vychádzajú a trávajú spolu veľa času.

Vzhľadom k tomu, že otcovi sa určením styku opätovne otvorila cesta k obnove vynikajúceho vzťahu s maloletým, tento začal prejavovať vôľu byť s otcom častejšie ako je súdom určený rozsah stretávania.

Otec popiera tvrdenia matky, že by otec zo svojho rozhodnutia alebo z dôvodu jeho pracovných povinností netrúvil s maloletým čas ako i tvrdenia matky, že táto motivuje maloletého k stretávaniu s otcom. Matka totiž jej tvrdenia svojím konaním vyslovene neguje zákazmi vo vzťahu k snahám otca o stretávanie s maloletým nad rámec súdom stanoveného času, čím znemožňuje ďalší rozvoj vzťahu maloletého s otcom, o ktorý má záujem otec ako i samotný maloletý. Otec tak trvá na jeho tvrdení, že čas ktorý maloletý trávi u matky je výlučne zodpovednosťou matky i keď otec má zjavný záujem na stretávaní s maloletým v širšom rozsahu, preto rozsah v akom je maloletý u matky z dôvodu, že matka nad rámec tohto času neumožňuje stretávanie otca s maloletým nemôže byť dôvodom pre zvýšenie výživného určeného rozhodnutím súdu prvej inštancie.

V ostatných otázkach sa otec pridrižiava svojich predchádzajúcich vyjadrení.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníčkou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky maloletého nie je dôvodné.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v celom rozsahu preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správny skutkovým zisteniam pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritórne rozhodnutie, pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi účastníkov konania a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa nasledovné:

Otec maloletého (navrhovateľ) svojím návrhom súdu došlým 01.06.2021 sa domáhal rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k maloletému A. na čas po rozvode manželstva, pričom súd prvej inštancie manželstvo účastníkov konania rozviedol, maloletého A. zveril na čas po rozvode manželstva do starostlivosti matky, určil výživné zo strany otca maloletého vo výške 300 eur a zároveň upravil styk otca s maloletým. Nakoľko matka maloletého podala odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie, ale iba v časti čo do výšky výživného, rozsudok je v časti rozvodu manželstva, zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matke a úpravy styku otca s maloletým právoplatný.

Matka v odvolaní poukazovala na to, že výdavky na maloletého sú v takej výške ako uviedla a pokiaľ by aj súd vychádzal z nákladov ním konštatovaných (max. 600 eur mesačne), nie je možné určiť výživné otcovi v rovnakej výške ako jej, pokiaľ sa v 90% stará o maloletého ona. Poukazovala tiež na prax súdov, ktoré určujú výživné vo výške 20-30% z príjmu výživou povinného rodiča.

Po oboznámení sa s obsahom spisu v prejednávanej veci mal odvolací súd za to, že odvolanie matky maloletého nie je opodstatnené z dôvodu nepreukázania nákladov na maloletého v takej výške ako tvrdila. Ako bolo už konštatované aj súdom prvej inštancie, ktorý považoval za nadhodnotené výdavky na MŠ 80,00 eur mesačne, didaktické pomôcky 50,00 eur mesačne, PHM 150,00 eur mesačne, okuliare 50,00 eur mesačne, aj odvolací súd zdieľa uvedený názor. Matka maloletého A. nepreukázala výdavky na maloletého vo výške ňou tvrdených. Z hľadiska vynaloženia týchto výdavkov, ktoré nie sú bežnými, bolo na matke maloletého ich preukázať, obzvlášť pokiaľ uvedené výdavky boli sporované otcom maloletého a ku ktorým argumentom ani v rámci vyjadrenia v odvolacom konaní sa matka relevantne nevyjadřila. Odvolací súd však nezdieľa názor otca maloletého o nadhodnotených výdavkoch na oblečenie a obuv maloletého vo výške 70 eur mesačne, keďže je zrejmé, že deti v takom veku rýchlo rastú, maloletý navštevuje MŠ, deti sa často znečistia a neuvedomujú si ich hodnotu. Otec maloletého poukázal na nadhodnotené výdavky na okuliare, didaktické pomôcky a tiež pohonné hmoty v súvislosti s návštevami lekárov. V tomto smere sú závery otca logické, matka ich žiadnym spôsobom nevyvrátila a nepreukázala opak. Preto v konečnom dôsledku má i odvolací súd za to, že výdavky na maloletého nie sú vo výške matkou tvrdených 700 eur mesačne.

Argumentácia matky v tom, že nie je možné určiť výživné otcovi v rovnakej výške ako jej (ak by oprávnené výdavky na maloletého boli 600 eur) je správna, avšak vzhľadom na ďalšie závery súdu prvej inštancie nie je tento argument opodstatnený. Ako už uviedol súd prvej inštancie náklady na maloletého sú maximálne vo výške 590 eur až 600 eur, aj keď neuviedol, v akej výške a na ktoré položky nárokované matkou. Súdom prvej inštancie zohľadnil aj úver, ktorý je spoločným úverom oboch rozvedených manželov, a ktorý spláca otec, na ktorú skutočnosť súd správne poukázal. Nič na uvedenom nemej tá skutočnosť, že matka má záujem si tento vysporiadať s otcom maloletého, pokiaľ sa tak nestalo. Je pravdou, že výživné má prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami, čo znamená, že pri skúmaní schopností,

možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ale ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, o ktorý prípad nejde, nakoľko ide o spoločný záväzok rodičov dieťaťa, teda by sa mala na ňom podieľať aj matka. Súd nemohol prihliadnuť ani na argument matky maloletého, že od konca októbra jej už nebude vyplácaný rodičovský príspevok, nakoľko pri určení výživného sa vychádza zo stavu, ktorý bol zistený v čase rozhodnutia a navyše ide o dieťa, ktoré navštevuje predškolské zariadenie, teda nevyžaduje celodennú osobnú starostlivosť zo strany matky, ktorou by si matka plnila vyživovaciu povinnosť.

Pri určovaní výživného nemožno uplatňovať striktné mechanický výpočet v duchu, že pokiaľ povinný rodič má dvojnásobný príjem oproti druhému rodičovi, je povinný prispievať na výživu dieťaťa dvojnásobne viac. Ako jeden zo spôsobov určenia výšky vyživovacej povinnosti je určenie výšky ako percento z príjmu povinného, avšak neplatí to automaticky. Uvedené slúži iba ako pomôcka pri určení výšky výživného, po zohľadnení individuálnych okolností prípadu. Potreby musia byť vždy opodstatnené a rozsah potrieb dieťaťa závisí vo všeobecnosti od veku, duševnej a fyzickej vyspelosti, schopností, zdravotného stavu, záujmov, nadania, talentu, vzdelania, od formy prípravy na budúce povolanie. Navyše odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že pri deťoch od narodenia do ukončenia ZŠ sa zväčša určuje výživné vo výške max. 20% z príjmu, preto ak ide o dieťa, ktoré navštevuje MŠ je výživné nižšie, samozrejme po zohľadnení ďalších relevantných okolností, na ktoré prihliadol i súd prvej inštancie.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výživného za vecne správny. Správnym bol i výrok súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorý je v súlade s § 52 CMP. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výživného (výroky IV.) a v závislom výroku o náhrade trov konania (výrok VI.) ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).